

ZAKON O ENERGIJI

ZAKON O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE

www.hep.hr/opskrba

E- mail: opskrba@hep.hr

marketing-opskrba@hep.hr

besplatni info telefon 0800 52 55

SADRŽAJ

Neslužbeni pročišćeni tekst Zakona o energiji ("Narodne novine" 68/01, 177/04, 76/07, 152/08)	4
Neslužbeni pročišćeni tekst Zakona o tržištu električne energije ("Narodne novine" 177/04, 76/07, 152/08)	26

HEP-Opskrba d.o.o. je tvrtka kćer u sastavu HEP grupe, osnovana 2003. godine, registrirana za obavljanje opskrbe električnom i toplinskom energijom te plinom.

Naš cilj je osigurati različite vrste usluga i energetske proizvode i prilagoditi se zahtjevima kupaca, stavljajući im na raspolaganje naše znanje i iskustvo. Pružiti kupcima kvalitetnu i pouzdanu

uslugu opskrbe električnom energijom naša je *misija*, a *vizija* je biti vodeći opskrbljivač u regiji. Budući je tržište električne energije uređeno Zakonom o energiji i Zakonom o tržištu električne energije, izdali smo ovu knjižicu pročišćenih tekstova izmjena i dopuna Zakona o energiji i Zakona o tržištu električne energije kako bi Vam spomenuti zakoni bili dostupni na jednom mjestu.

ZAKON O ENERGIJI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju: mjere za sigurnu i pouzdanu opskrbu energijom i njenu učinkovitu proizvodnju i korištenje, akti kojima se utvrđuje i na temelju kojih se provodi energetska politika i planiranje energetskeg razvitka, obavljanje energetskeg djelatnosti, na tržištu ili kao javnih usluga, te osnovna pitanja obavljanja energetskeg djelatnosti uz poštivanje mjera zaštite okoliša.

Članak 2.

Opskrba energijom Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske te Ministarstva unutarnjih poslova uređuje se ovim Zakonom i posebnim zakonima.

Članak 3.

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. distribucija – razvod energije distribucijskom mrežom/sustavom,
2. distribucijska mreža/sustav – mreža/sustav koji se koristi za distribuciju energije,
3. distributor kućanskih uređaja – trgovac na malo ili druga pravna ili fizička osoba koja prodaje, iznajmljuje, nudi u najam na otplatu ili izlaže radi prodaje kućanske uređaje krajnjim korisnicima,
4. dobavljač kućanskih uređaja – proizvođač, njegov ovlaštenu zastupnik registriran u Republici Hrvatskoj, uvoznik ili druga pravna ili fizička osoba koja stavlja kućanski uređaj na tržište u Republici Hrvatskoj,
5. energetskeg subjekt – pravna ili fizička osoba koja obavlja jednu ili više energetskeg djelatnosti i ima dozvolu za obavljanje energetskeg djelatnosti,
6. energija – električna energija, toplinska energija, plin, biogorivo, nafta i naftni derivati,
7. kogeneracija – istodobna proizvodnja električne i toplinske energije u jedinstvenom procesu,
8. korisnik mreže/sustava – sve fizičke i pravne osobe koje isporučuju energiju u prijenosnu ili distribucijsku mrežu/sustav (proizvođači) ili iz nje/njege preuzimaju energiju (kupci) ili koje koriste mrežu/sustav za tranzit energije (trgovci),
9. kupac – pravna ili fizička osoba koja kupuje energiju,
10. ministar – ministar nadležan za energetiku,
11. Ministarstvo – ministarstvo nadležno za energetiku,
12. mreža – sustav povezanih postrojenja i vodova koji su namijenjeni prijenosu ili razvodu ili opskrbi energijom,
13. naslijeđeni troškovi – obveze i troškovi nastali prije početka primjene ovoga

- Zakona koji ne mogu biti u cijelosti pokriveni u tržišnim uvjetima poslovanja,
14. obnovljivi izvori energije – izvori energije koji su sačuvani u prirodi i obnavljaju se u cijelosti ili djelomično, posebno energija vodotoka, vjetra, neakumulirana Sunčeva energija, biogorivo, biomasa, bioplin, geotermalna energija, energija valova, plime i oseke, biomase, plina iz deponija, plina iz postrojenja za preradu otpadnih voda,
 15. javna usluga – usluga dostupna u svako vrijeme svim kupcima i energetske subjektima po reguliranoj cijeni i prema reguliranim uvjetima pristupa i korištenja usluge, uvažavajući sigurnost, redovitost i kvalitetu usluge, zaštitu okoliša, učinkovitost korištenja energije i zaštitu klime, a koja se obavlja prema načelima javnosti rada i nadzora tijela određenih zakonom,
 16. biogorivo – tekuće ili plinovito gorivo dobiveno iz biomase,
 17. biomasa – biorazgradivi dio proizvoda, ostataka i otpadaka od poljoprivrede (uključivo s biljnim i životinjskim tvarima), šumarstva i drvne industrije, kao i biorazgradivi dijelovi komunalnog i industrijskog otpada čije je energetske korištenje dopušteno,
 18. obveza javne usluge – obveza energetske subjekata da određene energetske djelatnosti obavljaju kao javne usluge,
 19. opskrba energijom – isporuka i/ili prodaja energije kupcu,
 20. organizirano energetske tržište – organizirano usklađivanje i posredovanje u ponudama o kupnji i prodaji energije,
 21. plin – prirodni plin, ukapljeni prirodni plin, miješani ukapljeni naftni plin, ispareni ukapljeni naftni plin, bioplin, plin iz biomase i gradski plin,
 22. povlašteni kupac – kupac koji taj status stječe na temelju zakona i koji može slobodno izabrati od koga će kupiti energiju,
 23. povlašteni proizvođač – energetske subjekt ili druga pravna ili fizička osoba koja u pojedinačnom proizvodnom objektu istodobno proizvodi električnu i toplinsku energiju na visokoučinkovit način, koristi otpad ili obnovljive izvore energije na gospodarski primjeren način koji je usklađen sa zaštitom okoliša,
 24. prijenos/transport energije – transport energije prijenosnom mrežom radi preuzimanja energije od proizvođača i iz drugih prijenosnih mreža i predaje te energije distribucijskoj mreži ili kupcima priključenim neposredno na prijenosnu mrežu,
 25. prijenosna mreža/ transportni sustav – mreža/sustav koji se koristi za prijenos/transport energije,
 26. priključak na mrežu/sustav – fizički priključak na prijenosnu/transportnu ili distribucijsku mrežu/sustav prema propisanim uvjetima,
 27. proizvodnja energije – fizikalni ili kemijski proces pretvorbe goriva ili obnovljivih izvora energije u električnu, toplinsku ili druge oblike energije,
 28. proizvodnja naftnih derivata – procesi prerade i dorade nafte i/ili degazolinaže,

- kojima se dobivaju tekući i plinoviti proizvodi – naftni derivati, uključivo i ukapljeni naftni plin (UNP),
29. proizvodnja plina – proizvodnja, isporuka i prodaja plina, isključujući proizvodnju prirodnog plina,
 30. tarifni kupac – kupac za kojeg se energija dobavlja na regulirani način i po reguliranoj cijeni,
 31. tranzit – prijenos energije porijeklom iz druge države, namijenjene trećoj državi preko teritorija Republike Hrvatske, ili prijenos energije porijeklom iz druge države i namijenjen toj drugoj državi preko Republike Hrvatske,
 32. trgovac – energetski subjekt koji kupuje i prodaje energiju,
 33. Agencija – nezavisan regulator energetskih djelatnosti – osnovan posebnim zakonom i s ovlastima propisanim ovim Zakonom i zakonima kojima se uređuje obavljanje energetskih djelatnosti na tržištu ili kao javnih usluga.
 34. kućanski uređaji – hladnjaci i ledenice te njihove kombinacije, perilice rublja, sušilice rublja i njihove kombinacije, električne pećnice, perilice posuđa, klimatizacijski uređaji, električni izvori svjetla napajani direktno iz mreže te zagrijači vode i spremnici tople vode.

Članak 4.

Izgradnja energetskih objekata, njihovo održavanje i korištenje, te obavljanje energetskih djelatnosti od interesa je za Republiku Hrvatsku.

II. ENERGETSKA POLITIKA I PLANIRANJE ENERGETSKOG RAZVITKA

Članak 5.

- (1) Osnovni akt kojim se utvrđuje energetska politika i planira energetski razvitak je Strategija energetskog razvitka.
- (2) Strategijom energetskog razvitka se radi: osiguranja sigurne i pouzdane opskrbe energijom i njene učinkovite proizvodnje i učinkovitog korištenja, osobito radi korištenja različitih i obnovljivih izvora energije, osiguranja zaštite okoliša u svim područjima energetskih djelatnosti; poticanja konkurentnosti na tržištu energije na načelima nepristranosti i razvidnosti; zaštite kupaca energije, te povezivanja hrvatskoga energetskog sustava ili njegovih dijelova s europskim energetskim sustavom ili energetskim sustavom drugih zemalja, polazeći od gospodarskog razvitka i energetskih potreba; utvrđuju nacionalni energetski programi, potrebna ulaganja u energetiku, poticaji za ulaganja u obnovljive izvore i kogeneraciju i za povećanje energetske učinkovitosti te unapređenje mjera zaštite okoliša.

- (3) Strategiju energetskeg razvitka donosi Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od deset godina.
- (4) Strategija energetskeg razvitka mora biti u skladu s Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske i Planom razvitka Republike Hrvatske.

Članak 6.

- (1) Na temelju Strategije energetskeg razvitka Vlada Republike Hrvatske donosi Program provedbe Strategije energetskeg razvitka, kojim se utvrđuju mjere, nositelji aktivnosti i dinamika realizacije energetske politike i provođenja nacionalnih energetskeg programa, način ostvarivanja suradnje s tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave na području planiranja razvitka energetskeg sektora i suradnje s energetskeg subjektima, te s međunarodnim organizacijama.
- (2) Program provedbe Strategije energetskeg razvitka donosi se za razdoblje od najmanje tri godine.
- (3) Nakon isteka razdoblja za koje je donesen Program provedbe Strategije energetskeg razvitka, Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskom saboru izvješće o provedbi Strategije energetskeg razvitka s prijedlogom potrebnih promjena.

Članak 7.

Jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave su dužne u svojim razvojnim dokumentima planirati potrebe i način opskrbe s energijom i te dokumente usklađivati sa Strategijom energetskeg razvitka i Programom provedbe Strategije energetskeg razvitka.

Članak 8.

Na temelju Strategije energetskeg razvitka i Programa provedbe Strategije energetskeg razvitka te planova i programa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, energetskeg subjekti donose programe i planove izgradnje, održavanja i korištenja energetskeg objekata te drugih potreba u obavljanju energetskeg djelatnosti, uvažavajući obveze koje proizlaze iz međunarodnih ugovora u vezi sa zaštitom okoliša.

Članak 9.

- (1) Vlada Republike Hrvatske donosi dugoročne i godišnje energetskeg bilance kojima se utvrđuje ukupna potreba za energijom, izvori (vrste) energije, te načini i mjere za zadovoljavanje tih potreba.
- (2) Sastavni dio energetskeg bilanci su:
 - potreban nivo rezervnih kapaciteta energetskeg objekata,

- potrebna zaliha operativnih rezervi pojedinih vrsta energije, zahtjevi u vezi s učinkovitim korištenjem energije,
 - procjena potrošnje električne energije po mjesecima i po područjima,
 - izvješće za proteklu ogrjevnu sezonu o korištenju prirodnog plina, planirana i ostvarena potrošnja pojedinih vrsta energije u protekloj godini, te planirana potrošnja za tekuću godinu,
 - zahtjevi u vezi s minimalnim udjelom obnovljivih izvora energije i učinkovitim korištenjem energije.
- (3) Godišnja energetska bilanca se donosi najkasnije do 15. prosinca tekuće godine za iduću godinu.
 - (4) Ministarstvo do 15. listopada tekuće godine donosi procjenu potrošnje prirodnog plina za nastupajuću ogrjevnu sezonu i prema potrebi donosi potrebne mjere o racionalizaciji potrošnje prirodnog plina.
 - (5) Ministar donosi Pravilnik o energetske bilanci kojim se propisuju sadržaj i način dostave podataka koje su tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave i energetski subjekti dužni dostaviti Ministarstvu radi utvrđivanja prijedloga energetskih bilanci.

III. NACIONALNI ENERGETSKI PROGRAMI

Članak 10.

- (1) Sukladno Strategiji energetskog razvitka i Programu provedbe Strategije energetskog razvitka, Vlada Republike Hrvatske pokrenut će provođenje nacionalnih energetskih programa kojima se osiguravaju dugoročni razvojni ciljevi i usmjeravanje energetskih sektora, ulaganje u obnovljive izvore energije i objekte za njihovo korištenje i učinkovito korištenje energije, i smanjenje opterećenja okoliša.
- (2) Sudionici sporazuma o provedbi nacionalnih energetskih programa su pravne osobe i jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave koje u provođenju svojih razvojnih planova iskazuju povećanje potreba za energijom te energetski subjekti. Sudionik sporazuma o provođenju nacionalnih energetskih programa je i Vlada Republike Hrvatske.
- (3) Za poticanje energetske učinkovitosti i razvoja obnovljivih izvora energije Vlada Republike Hrvatske može uredbom osnovati agenciju za energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije.

Članak 11.

- (1) Radi sudjelovanja u financiranju nacionalnih energetskih programa zakonom će

se osnovati poseban fond, utvrditi izvori njegovih sredstava, tijela upravljanja i njihove obveze i ovlasti, te druga pitanja od značaja za rad fonda.

(2) Fond iz stavka 1. ovoga članka je neprofitna pravna osoba.

IV. ENERGETSKA UČINKOVITOST I OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE

Članak 12.

- (1) Učinkovito korištenje energije u interesu je Republike Hrvatske.
- (2) Programe za učinkovito korištenje energije sukladno Strategiji i Programu na nacionalnoj razini donosi Vlada Republike Hrvatske, a na lokalnoj razini nadležna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- (3) Programi sadrže poticajne mjere za učinkovito korištenje energije putem: obrazovanja, obavješćivanja, energetske savjeta te izdavanja energetske publikacije.
- (4) Energetski subjekti moraju najmanje jednom godišnje obavijestiti kupce o kretanjima i značajkama korištenja energije te na prikladan način poticati i usmjeravati kupce prema učinkovitom korištenju energije i korištenju potencijala štednje.
- (5) Okolnosti u vezi sa statusom proizvođača energije koji koristi kogeneraciju kao što su stjecanje statusa povlaštenog proizvođača i/ili povlaštenog kupca, uvjeti za njihov pristup mreži, ugovaranje isporuke energije, obveza preuzimanja te energije, poticajne mjere za izgradnju kogeneracijskih postrojenja i drugo, uređuju se posebnim zakonima za pojedine energetske djelatnosti.

Članak 13.

- (1) Dobavljači kućanskih uređaja, koji za svoj rad koriste energiju, dužni su u tehničkoj dokumentaciji kućanskih uređaja navesti količinu energije koja se troši u propisanim uvjetima rada.
- (2) Dobavljač kućanskih uređaja dužan je:
 - distributoru kućanskih uređaja osigurati oznaku energetske učinkovitosti i informacijski list,
 - osigurati tehničku dokumentaciju i na zahtjev nadležnog inspektora dati je na uvid u razumnom roku.
- (3) Distributor kućanskih uređaja dužan je na kućanski uređaj, koji je u prodavaonicama izložen radi prodaje, vidljivo istaknuti oznaku energetske učinkovitosti, a ako se kućanski uređaj prodaje na način koji ne omogućuje kupcu kućanskih uređaja uvid u informacijski list, dužan je osigurati da se kupac kućanskih uređaja prije kupnje kućanskih uređaja upozna s podacima s oznake energetske učinkovitosti.
- (4) Ministar propisuje oblik i sadržaj oznake, ovisno o vrsti kućanskih uređaja s obzirom na

uporabu energije, zahtjeve minimalne energetske učinkovitosti kućanskih uređaja, obvezu određenih kućanskih uređaja da ispunjavaju uvjete minimalne energetske učinkovitosti, te kućanske uređaje koji moraju biti opremljeni oznakom energetske učinkovitosti.

- (5) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na kućanske uređaje koji koriste autonomne izvore energije.

Članak 14.

- (1) Korištenje obnovljivih izvora energije i kogeneracija u interesu je Republike Hrvatske.
- (2) Pravilnikom o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije, kojega donosi ministar, odredit će se obnovljivi izvori energije koji se koriste za proizvodnju energije, uvjeti i mogućnost njihova korištenja, uključujući planiranje, registar projekata i postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača, te druga pitanja od značaja za korištenje obnovljivih izvora energije i kogeneracije.
- (3) Financijski poticaji za korištenje obnovljivih izvora energije i kogeneraciju određuju se ovim Zakonom, posebnim zakonom kojim će se urediti djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom, Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Zakonom o državnim potporama.
- (4) Subjekt koji je ostvario poticaje prilikom izgradnje objekta za korištenje obnovljivih izvora energije i kogeneracije ne može proizvedenu energiju u tim objektima isporučivati inozemnom tržištu bez odobrenja Vlade Republike Hrvatske.

V. OBAVLJANJE ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Članak 15.

- (1) Energetske djelatnosti, u smislu ovoga Zakona, su:
1. proizvodnja električne energije,
 2. prijenos električne energije,
 3. distribucija električne energije,
 4. opskrba električnom energijom,
 5. trgovina električnom energijom,
 6. organiziranje tržišta električnom energijom,
 7. proizvodnja plina,
 8. isporuka i prodaja prirodnog plina iz vlastite proizvodnje,
 9. dobava plina,
 10. skladištenje prirodnog plina,
 11. transport prirodnog plina,
 12. distribucija plina,

13. upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin (UPP),
 14. opskrba plinom,
 15. proizvodnja toplinske energije,
 16. distribucija toplinske energije,
 17. opskrba toplinskom energijom,
 18. proizvodnja biogoriva,
 19. proizvodnja naftnih derivata,
 20. transport nafte naftovodima i drugim nespomenutim oblicima transporta iz točke 21. ovoga stavka,
 21. transport naftnih derivata produktovodima i drugim nespomenutim oblicima transporta iz točke 21. ovoga stavka,
 22. transport nafte, naftnih derivata i biogoriva cestovnim vozilom,
 23. trgovina na veliko naftnim derivatima,
 24. trgovina na malo naftnim derivatima,
 25. skladištenje nafte i naftnih derivata,
 26. trgovina na veliko ukapljenim naftnim plinom (UNP),
 27. trgovina na malo ukapljenim naftnim plinom (UNP),
 28. trgovanje, posredovanje i zastupanje na tržištu energije.
- (2) Pod energetsom djelatnošću iz stavka 1. točke 11. ovoga članka razumijeva se i distribucija miješanog ukapljenog naftnog plina, isparenog ukapljenog naftnog plina, gradskog plina, bioplina i plina iz biomase, ako se te vrste plina mogu tehnički i sigurno distribuirati kroz distribucijski sustav plinovoda.
- (3) Pod energetsom djelatnošću iz stavka 1. točke 13. ovoga članka razumijeva se i opskrba miješanim ukapljenim naftnim plinom, isparenim ukapljenim naftnim plinom, gradskim plinom, bioplinom i plinom iz biomase, ako se te vrste plina mogu tehnički i sigurno distribuirati kroz distribucijski sustav plinovoda.

Članak 16.

- (1) Pravne i fizičke osobe mogu započeti obavljati energetske djelatnosti samo na temelju rješenja kojim se dozvoljava obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: dozvola).
- (2) Dozvolu izdaje Agencija za regulaciju energetskih djelatnosti (u daljnjem tekstu: Agencija za regulaciju).
- (3) Dozvola nije potrebna za obavljanje energetskih djelatnosti:
 1. proizvodnje električne energije koja se proizvodi isključivo za vlastite potrebe ili se proizvodi u proizvodnim objektima snage do 1 MW,
 2. proizvodnje biogoriva koje se proizvodi isključivo za vlastite potrebe ili se proizvodi energija do 1 TJ godišnje,

3. trgovine na malo naftnim derivatima,
4. trgovina na malo ukapljenim naftnim plinom (UNP),
5. skladištenje nafte i naftnih derivata koji se skladište isključivo za vlastite potrebe,
6. proizvodnje toplinske energije koja se proizvodi isključivo za vlastite potrebe ili se proizvodi u proizvodnim objektima snage do 0,5 MW.

Članak 17.

- (1) Dozvola se može izdati pravnoj i fizičkoj osobi:
 1. ako je registrirana za obavljanje energetske djelatnosti,
 2. koja je tehnički kvalificirana za obavljanje djelatnosti,
 3. koja ima u radnom odnosu potreban broj stručno osposobljenih djelatnika za obavljanje djelatnosti,
 4. koja raspolaže financijskim sredstvima, ili dokaže da ih može pribaviti, potrebnim za obavljanje djelatnosti,
 5. kojoj nije oduzeta dozvola za obavljanje energetske djelatnosti za koju traži dozvolu u posljednjih deset godina koja prethodi godini podnošenja zahtjeva,
 6. čiji članovi uprave, odnosno druge njima odgovorne osobe u pravnoj osobi nisu bili u posljednjih pet godina pravomoćno osuđeni za kazneno djelo protiv gospodarstva, odnosno fizičkoj osobi koja u posljednje tri godine nije pravomoćno osuđena za kazneno djelo protiv gospodarstva.
- (2) Uvjeta iz stavka 1. točke 2. i 3. ovoga članka te oblik, sadržaj i način vođenja registra, izdanih i oduzetih dozvola propisuje ministar.
- (3) Dozvola za obavljanje energetske djelatnosti izdaje se za razdoblje koje, ovisno o vrstama i kapacitetu energetske djelatnosti, propiše Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Agencije za regulaciju i po pribavljenom mišljenju Ministarstva.
- (4) Protiv rješenja kojim se uskraćuje dozvola za obavljanje energetske djelatnosti može se podnijeti žalba Ministarstvu.

Članak 18.

- (1) Dozvola za obavljanje energetske djelatnosti može se, prije isteka njenog važenja, oduzeti:
 1. privremeno, ako energetski subjekt prestane ispunjavati neki od uvjeta iz članka 17. stavka 1. točke 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona ili ako energetski subjekt koji cijenu utvrđuje primjenom tarifnih sustava, ne utvrdi cijenu na propisan način,
 2. trajno, ako energetski subjekt ne otkloni nedostatak u roku određenom točkom 1. ovoga stavka ili ne otkloni nedostatke u radu u roku određenom rješenjem nadležnog inspektora.

- (2) Agencija za regulaciju može, bez obzira što postoje razlozi za privremeno ili trajno oduzimanje dozvole odnosno zbog kojih je dozvola oduzeta ili izrečena mjera zabrane rada, nakon pribavljanja mišljenja Ministarstva i nadležne inspekcije rješenjem dozvoliti obavljanje energetske djelatnosti kada je to nužno radi osiguranja redovite i sigurne opskrbe energijom kako bi se spriječile ili otklonile teške i neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi te nastanak teških poremećaja u gospodarstvu.
- (3) Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka može se podnijeti žalba Ministarstvu.

Članak 19.

- (1) Kada je nužno osigurati redovitu i sigurnu opskrbu energijom, kako bi se spriječile ili otklonile veće štete u poslovanju pravnih osoba i životu i radu fizičkih osoba a osobito opasnost koja može nastati za život i zdravlje građana, Agencija za regulaciju može rješenjem naložiti energetskom subjektu kome je oduzeta dozvola za obavljanje energetske djelatnosti ili koji je prestao obavljati djelatnost, da svoje objekte, uređaje, mrežu, odnosno sustav preda na korištenje drugom energetskom subjektu, osim ako je dozvola za obavljanje djelatnosti oduzeta zbog sigurnosnih nedostataka objekata, uređaja, mreže, odnosno sustava.
- (2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka određuje se naknada koju će platiti energetski subjekt kome su dani na korištenje objekti, uređaji, mreža odnosno sustav. Naknada se uplaćuje na poseban račun Ministarstva.
- (3) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka određuje se naknada koju će Ministarstvo iz sredstava ostvarenih prema odredbi stavka 2. ovoga članka plaćati energetskom subjektu iz stavka 1. ovoga članka.
- (4) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti žalba Ministarstvu.

VI. TRŽIŠTE ENERGIJE I JAVNE USLUGE

Članak 20.

- (1) Energetske djelatnosti utvrđene ovim Zakonom obavljaju se prema pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi ili kao pružanje javnih usluga.
- (2) Kao javne usluge obavljaju se energetske djelatnosti: proizvodnja električne energije za tarifne kupce, prijenos električne energije, distribucija električne energije, organiziranje tržišta električne energije, opskrba električnom energijom tarifnih kupaca, dobava plina, skladištenje prirodnog plina, transport prirodnog plina, distribucija plina, upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin (UPP), organiziranje tržišta prirodnim plinom, opskrba plinom tarifnih kupaca te distribucija toplinske energije.

Članak 21.

- (1) Kada energetska subjekt obavlja dvije ili više energetska djelatnosti ili uz energetska djelatnost obavlja i drugu djelatnost dužan je voditi poslovne knjige i sastavljati financijska izvješća za svaku energetska djelatnost posebno i odvojeno od drugih djelatnosti, prema propisima o računovodstvu poduzetnika.
- (2) Iznimno, odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na energetska subjekt koji za tarifne kupce obavlja energetska djelatnost proizvodnje toplinske energije, energetska djelatnost distribucije toplinske energije ili energetska djelatnost opskrbe toplinskom energijom, u dijelu koji se odnosi na odvojeno vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvješća za te energetska djelatnosti, nego se za te energetska djelatnosti vode posebne poslovne knjige i sastavljaju financijska izvješća odvojeno od drugih djelatnosti.

Članak 22.

- (1) Energetska subjekti koji proizvode električnu energiju ili toplinsku energiju ili proizvode ili uvoze naftu i naftne derivate (osim tranzita) moraju, pored obveznih rezervi prema posebnom zakonu, formirati i obnavljati operativne rezerve.
- (2) Ministar donosi propis kojim određuje potrebne operativne rezerve energije, ako nisu određene posebnim zakonom, određuje način osiguranja prostora za njihov smještaj, način i uvjete njihovog korištenja i obnavljanja, te prava i obveze energetska subjekata u poslovanju operativnim rezervama.

Članak 23.

Vlada Republike Hrvatske u slučaju: poremećaja na domaćem tržištu radi neočekivanog ili neprekidnog manjka energije; neposredne ugroženosti, neovisnosti i jedinstvenosti države te velikih prirodnih nepogoda ili tehnoloških katastrofa (krizne situacije) može propisati:

- mjere ograničenja trgovine s pojedinim energijama,
 - posebne uvjete trgovine,
 - mjere ograničenja izvoza ili uvoza energije,
 - posebne uvjete za izvoz ili uvoz energije
 - mjere obavezne proizvodnje energije,
- obvezu isporuke energije samo određenim korisnicima.

Članak 23. a

Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, koje je pribavilo mišljenje Agencije, jednom godišnje daje izvješće o stanju sigurnosti opskrbe energijom i očekivanim potrebama za energijom koje sadrži:

- pogonsku sigurnost mreže,
- predviđanje bilance proizvodnje i potrošnje za naredno petogodišnje razdoblje,
- očekivano stanje sigurnosti opskrbe za narednih pet do 15 godina od datuma izvješća,
- investicijske namjere operatora prijenosnog sustava i drugih subjekata u prijenosnu mrežu/transportni sustav (za koje su takve namjere poznate) za idućih pet ili više godina koje će obuhvatiti i izgradnju prekograničnih vodova,
- načela upravljanja zagušenjima u mreži u skladu s međunarodnim pravilima,
- postojeći i planirani vodovi prijenosne mreže/transportnog sustava,
- očekivani razvoj proizvodnje, opskrbe, prekograničnih razmjena i potrošnje, uzimajući u obzir mjere upravljanja potrošnjom i
- područne, nacionalne i europske ciljeve održivosti razvoja, uključujući međunarodne projekte.

Članak 24.

- (1) Energetski subjekt koji je nositelj obveze javne usluge ima pravo na pomoć pri snošenju naslijeđenih troškova.
- (2) Energetski subjekt koji je nositelj obveze javne usluge treba u roku od 12 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona utvrditi prijedlog iznosa naknade naslijeđenih troškova. Odluku o iznosu naknade, na prijedlog Ministarstva koje je pribavilo mišljenje Agencije, donosi Vlada Republike Hrvatske.
- (3) Onaj dio naslijeđenih troškova koji se neće pokriti u cijeni energije pokrit će se na temelju posebnog zakona.

VII. CIJENE ENERGIJE

Članak 25.

- (1) Cijene energije mogu biti regulirane ili slobodne.
- (2) Regulirana cijena energije za tarifne kupce sadrži:
 - dio cijene prema tarifnim stavkama, za energetske djelatnosti za koje se primjenjuje tarifni sustav,
 - naknadu za poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije,
 - naknadu za naslijeđene troškove, ako su ti troškovi odobreni za pojedinu vrstu energije,
 - ostale naknade, ako je to propisano posebnim zakonom.
- (3) Slobodna cijena energije sadrži:
 - dio cijene koji se slobodno ugovara,
 - dio cijene prema tarifnim stavkama, za energetske djelatnosti za koje se primjenjuje

- tarifni sustav,
- naknadu za poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije,
 - naknadu za naslijeđene troškove, ako su ti troškovi odobreni za pojedinu vrstu energije,
 - ostale naknade, ako je to propisano posebnim zakonom.

Članak 26.

- (1) Primjenom Tarifnih sustava određuje se cijena:
- proizvodnje električne energije, s izuzetkom proizvodnje za povlaštene kupce,
 - prijenosa električne energije,
 - distribucije električne energije,
 - opskrbe električne energije, s izuzetkom povlaštenih kupaca,
 - distribucije plina,
 - transporta prirodnog plina,
 - skladištenje prirodnog plina,
 - upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin (UPP),
 - opskrba plinom tarifnih kupaca,
 - proizvodnje toplinske energije, s izuzetkom povlaštenih kupaca,
 - distribucije toplinske energije,
 - opskrbe toplinske energije s izuzetkom povlaštenih kupaca.
- (2) Primjenom Tarifnog sustava iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka određuje se i cijena distribucije miješanog ukapljenog naftnog plina, isparenog ukapljenog naftnog plina, gradskog plina, bioplina i plina iz biomase, ako se te vrste plina mogu tehnički i sigurno distribuirati kroz distribucijski sustav plinovoda, a primjenom Tarifnog sustava iz stavka 1. podstavka 9. ovoga članka određuje se i cijena opskrbe miješanim ukapljenim naftnim plinom, isparenim ukapljenim naftnim plinom, gradskim plinom, bioplinom i plinom iz biomase, ako se te vrste plina mogu tehnički i sigurno distribuirati kroz distribucijski sustav plinovoda.
- (3) Tarifni sustavi se temelje na opravdanim troškovima poslovanja, održavanja, zamjene, izgradnje ili rekonstrukcije objekata i zaštite okoliša, uključujući razuman rok povrata sredstava od investicija u energetske objekte, uređaja i mreža, odnosno sustava, te moraju biti nepristrani i razvidni.
- (4) Tarifni sustavi trebaju poticati mehanizme za poboljšanje energetske učinkovitosti i upravljanje potrošnjom, uključujući i povećano korištenje obnovljivih izvora energije.
- (5) Cijena električne energije za istu kategoriju potrošnje Tarifnih kupaca jednaka je na cijelom području Republike Hrvatske.

- (6) Tarifni sustav za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije određuje pravo proizvođača na poticajnu cijenu koju operator tržišta plaća za isporučenu energiju.

Članak 27.

- (1) Tarifni sustav čini propisana metodologija za utvrđivanje tarifnih stavaka s visinama tarifnih stavki.
- (2) Metodologijom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se tarifne stavke za obračun cijena energije za različite energetske subjekte, odnosno korisnike, ovisno o vrsti, snazi, kvaliteti i drugim elementima isporučene energije.
- (3) Tarifne stavke trebaju omogućiti obračun cijene energije za obračunsko razdoblje.
- (4) Visine tarifnih stavki iz stavka 1. ovoga članka mogu biti različite ovisno o vrsti korisnika, razdoblju isporuke i sezonskoj ili dnevnoj dinamici isporuke.

Članak 28.

- (1) Metodologiju, odnosno tarifne sustave bez visine tarifnih stavki, za:
- proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce,
 - opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca,
 - opskrbu plinom tarifnih kupaca,
 - proizvodnju toplinske energije, s iznimkom za povlaštene kupce,
 - opskrbu toplinskom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca,
 - prijenos električne energije,
 - distribuciju električne energije,
 - distribuciju plina,
 - skladištenje prirodnog plina,
 - upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin (UPP),
 - transport prirodnog plina,
 - distribuciju toplinske energije, donosi Agencija, a nakon što pribavi mišljenje energetskih subjekata za obavljanje čijih djelatnosti se primjenjuje tarifni sustav i Ministarstva.
- (2) Vlada Republike Hrvatske određuje visinu pojedinih tarifnih stavki u tarifnim sustavima iz stavka 1. ovoga članka na prijedlog Ministarstva.
- (3) Prijedlog Ministarstvu za promjenu visine tarifnih stavki u tarifnim sustavima iz stavka 1. ovoga članka može podnijeti energetski subjekt za obavljanje čijih djelatnosti se primjenjuje tarifni sustav ili Agencija.
- (4) Ministarstvo je dužno na prijedlog za promjenu visine tarifnih stavki iz stavka 3. ovoga članka koji je podnio energetski subjekt za obavljanje čijih djelatnosti se primjenjuje

tarifni sustav pribaviti mišljenje Agencije, a na prijedlog za promjenu visine tarifnih stavki koji je podnijela Agencija zatražiti mišljenje energetskeg subjekta za obavljanje čijih djelatnosti se primjenjuje tarifni sustav.

- (5) Vlada Republike Hrvatske određuje naknade za poticanje obnovljivih izvora energije i kogeneracije i donosi tarifni sustav za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije, na prijedlog Ministarstva koje je pribavilo mišljenje Agencije.
- (6) Vlada Republike Hrvatske određuje naknadu za organiziranje tržišta električne energije i naknadu za organiziranje tržišta plina na prijedlog Ministarstva. Energetski subjekt za organiziranje tržišta električne energije i energetski subjekt za organiziranje tržišta plina dostavljaju prijedlog Ministarstvu koje pribavlja mišljenje Agencije.
- (7) Primjenu tarifnih sustava i naknada nadzire Agencija.

VIII. UVJETI OPSKRBE ENERGIJOM

Članak 29.

- (1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra a po pribavljenom mišljenju Agencije, propisuje Opće uvjete za opskrbu energije.
- (2) Općim uvjetima za opskrbu energijom utvrđuju se za električnu energiju, toplinsku energiju te prirodni plin:
 - postupak izdavanja energetske suglasnosti i stvaranja uvjeta za priključak na mrežu,
 - uvjeti za priključak, opskrbu energijom i korištenje mreže,
 - praćenje sigurnosti opskrbe i kvalitete energije,
 - međusobni ugovorni odnosi između energetskeg subjekata i korisnika mreže,
 - obveze i odgovornosti energetskeg subjekata i korisnika mreže,
 - uvjeti mjerenja, obračuna i naplate isporučene energije i snage,
 - uvjeti za primjenu postupka ograničenja ili prekida isporuke energije, postupci utvrđivanja i obračuna neovlaštene potrošnje energije.
- (3) Opći uvjeti za opskrbu energijom sadrže osobito sljedeće mjere zaštite kupaca:
 - pravo na sklapanje ugovora s pružateljem usluge opskrbe energijom utemeljeno na pravičnim i unaprijed poznatim uvjetima u kojem se navodi sljedeće:
 - a) naziv i adresa opskrbljivača,
 - b) usluge koje se pružaju, razina kvalitete usluga koje se nude i vrijeme priključenja,
 - c) vrste ponuđenih usluga održavanja, ako se nude,
 - d) sredstva kojima se mogu dobiti najnovije informacije o važećim tarifama i cijenama održavanja,
 - e) trajanje ugovora, uvjeti obnove i prekida usluga i ugovora, postojanje bilo

- kojeg prava na raskid ugovora,
- f) naknada ili povrat sredstava ako se ne ispuni ugovorena razina kvalitete usluga,
- g) način pokretanja postupka za rješavanje sporova,
- pravo na obavijest o namjeri izmjene ugovorenih uvjeta i pravo na raskid ugovora nakon primitka te obavijesti, obvezu pružatelja usluga da obavijesti svoje korisnike o svakom povećanju cijena najkasnije u tijeku jednoga uobičajenoga obračunskog razdoblja nakon povećanja cijena, pravo kupca na raskid ugovora ako ne prihvaća nove uvjete,
 - obvezu davanja razvidnih podataka o važećim tarifama i o standardnim uvjetima koji se odnose na pristup mreži i korištenje usluga,
 - obvezu ponude širokog izbora načina plaćanja, a razlike u uvjetima moraju odražavati troškove opskrbljivača zbog različitih načina plaćanja,
 - pravo na zaštitu kupaca od nepravednih i varljivih načina prodaje usluga,
 - pravo na besplatnu promjenu opskrbljivača,
 - pravo na razvidne, jednostavne i jeftine postupke rješavanja žalbi kupaca, uz pravedno rješavanje sporova i bez odgađanja, uz naknadu troškova i/ili kompenzaciju, ako su osigurani, obvezu davanja obavijesti o svim pravima koja se odnose na javne usluge.

Članak 29.a

- (1) Metodologija utvrđivanja naknade za priključenje na mrežu i za povećanje priključne snage postojećih proizvođača i kupaca te podjela naknade prema koristi koju imaju korisnici mreže propisuje se pravilnikom kojega donosi Agencija. Metodologija se temelji na objektivnim, razvidnim i nepristranim načelima.
- (2) Naknada za priključenje na mrežu i za povećanje priključne snage postojećih proizvođača i kupaca sastoji se od troška za stvaranje tehničkih uvjeta u mreži i troška izvedbe priključka na mrežu.
- (3) Naknada za priključenje iz stavka 2. ovoga članka predstavlja udjel kupca u financiranju izgradnje priključka i udjel za stvaranje tehničkih uvjeta u mreži.
- (4) Podaci iz katastra vodova koji su potrebni za priključenje na mrežu moraju biti dostupni energetske subjektima i kupcima na njihov zahtjev.

Članak 29.b

- (1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra, a nakon pribavljenog mišljenja Agencije, propisuje iznos naknade za priključenje na mrežu i za povećanje priključne snage.
- (2) Primjenu pravilnika iz članka 29.a stavka 1. ovoga Zakona i propisanih naknada iz stavka 1. ovoga članka nadzire Agencija.

IX. PRISTUP OBJEKTIMA I POSEBNI UVJETI

Članak 30.

- (1) Energetski subjekt ima pravo koristiti nekretnine koje nisu u njegovom vlasništvu za postavljanje i održavanje mreža, odnosno sustava koji služe za prijenos, odnosno transport i distribuciju energije u skladu s posebnim propisima.
- (2) Pravne i fizičke osobe dužne su energetskom subjektu omogućiti pristup na njihove nekretnine na kojima su izgrađeni objekti, uređaji, mreža, odnosno sustav energetskog subjekta radi njihovog pregleda i održavanja, te sječe drveća i drugog raslinja koje ugrožava ove objekte, uređaje, mrežu ili sustav.
- (3) Pravne i fizičke osobe dužne su energetskom subjektu omogućiti pristup mjernim uređajima koji se nalaze na njihovim nekretninama, te ne smiju sprječavati energetskog subjekta da isključi mjerne uređaje ili druge uređaje energetskog sustava.
- (4) Pravne i fizičke osobe iz stavka 2. i 3. ovoga članka imaju pravo na naknadu, odnosno naknadu štete prema općim propisima.

Članak 31.

- (1) Energetski subjekti i kupci energije dužni su tijekom gradnje, obavljanja energetske djelatnosti i korištenja energije ispunjavati propisane zahtjeve i uvjete za sigurnost i kvalitetu opskrbe i korištenje energije.
- (2) Energetski objekti uključujući i posude pod tlakom unutar energetskih objekata, postrojenja, vodovi i priključci na mrežu, te postrojenja i instalacije kupaca, moraju udovoljavati propisanim zahtjevima i uvjetima za sigurnu i kvalitetnu opskrbu i korištenje energije tijekom:
 - projektiranja, proizvodnje opreme, gradnje, ispitivanja i potvrđivanja sukladnosti, probnoga rada i prvog stavljanja u uporabu,
 - obavljanja energetske djelatnosti i korištenja energije, odnosno pogona i održavanja.
- (3) Tehničke propise, zahtjeve i uvjete za sigurnost i kvalitetu opskrbe i korištenje energije iz stavka 1. i 2. ovoga članka donosi ministar uz prethodno mišljenje ministra zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, ministra zdravstva, ravnatelja hrvatskog nacionalnog normirnog tijela i glavnog inspektora Državnog inspektorata.

Članak 31.a

Građevine izgrađene bez građevinske dozvole ili drugoga odgovarajućeg akta na temelju kojega se može graditi građevina ne smiju se priključiti na mrežu, kao i građevine za koje je u tijeku postupak građevinske inspekcije koji se odnosi na obustavu građenja ili uklanjanja građevina prema posebnom zakonu.

Članak 31.b

- (1) Energetski subjekti u obavljanju svojih djelatnosti ne odgovaraju drugim energetskim subjektima i korisnicima usluga u slučaju nastanka više sile.
- (2) Slučajevima više sile, u smislu ovoga Zakona, smatraju se svi događaji i okolnosti koje, da su i mogle biti predviđene, ne bi mogle biti spriječene i na koje se ne može utjecati, umanjiti ih, otkloniti ih ili ukinuti njihovo djelovanje. To su osobito:
 - elementarne nepogode (potres, poplava, udar groma, oluja, suša, djelovanje leda i drugo),
 - epidemije,
 - eksplozije koje nisu posljedica nepravilnog i nepažljivog rukovanja i koje se nisu mogle predvidjeti, a nisu posljedica dotrajalosti materijala i opreme,
 - rat, pobuna ili sabotaža,
 - odluke Vlade Republike Hrvatske iz članka 23. ovoga Zakona, kao i svi drugi događaji i okolnosti za koje u slučaju dvojbe posebna arbitraža odluči da se radi o višoj sili.

X. NADZOR

Članak 32.

- (1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.
- (2) Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavljaju Državni inspektorat i drugi nadležni inspektori prema posebnim propisima.

Članak 32.a

Ako inspektori Državnog inspektorata ili drugi nadležni inspektori prema posebnim propisima pri obavljanju inspeksijskog nadzora utvrde da energetski subjekt ne obavlja energetsku djelatnost, a kupac energije ne koristi energiju u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, osim ovlaštenja prema općim propisima, imaju ovlaštenje rješenjem:

- narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka, uz određivanje roka za njihovo otklanjanje,
- zabraniti obavljanje energetske djelatnosti ili gradnju energetskog objekta, ako nije pribavljena dozvola za obavljanje djelatnosti ili akt na temelju kojega se može graditi objekt,
- narediti obustavu daljnje gradnje ili korištenja energetskog objekta, odnosno obustavu opskrbe energijom ili korištenje energije ako se oprema za energetske objekte ne proizvodi, a ti objekti ne grade, ne koriste ili ne održavaju po odobroj

ili potvrđenoj dokumentaciji prema posebnim tehničkim ili drugim propisima, i ako zbog toga postoji neposredna opasnost za stabilnost i sigurnost energetske objekata, zdravlje ili život ljudi ili sigurnost prometa ili susjednih građevina.

XI. KAZNENE ODREDBE

Članak 33.

- (1) Tko se priključi na energetski sustav bez odobrenja energetskog subjekta, odnosno troši energiju bez ili mimo mjernih uređaja kaznit će se:
 - novčanom kaznom ili,
 - kaznom zatvora do tri godine.
- (2) Predmeti koji su uporabljeni za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka bit će oduzeti.

Članak 34.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 60.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj energetski subjekt koji:
 1. ne dostavi Ministarstvu podatke propisane Pravilnikom o energetske bilanci (članak 9. stavak 2. i 5.),
 2. ne obavještava kupce o kretanjima i značajkama korištenja energije (članak 12. stavak 4.),
 3. priključi građevinu na mrežu bez građevinske dozvole ili drugoga odgovarajućeg akta na temelju kojeg se može graditi građevina (članak 31.a),
 4. ne dopušta nadležnim tijelima obavljanje nadzora ili im ne pruža istinite podatke potrebne za obavljanje nadzora.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba energetskog subjekta novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna.

Članak 35.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj energetski subjekt koji:
 1. obavlja energetske djelatnosti bez dozvole za obavljanje energetske djelatnosti (članak 16. stavak 1.),
 2. energetske djelatnosti koja se obavlja kao javna usluga obavlja kao tržišnu djelatnost (članak 20. stavak 2.),
 3. ne vodi poslovne knjige i ne sastavlja financijska izvješća na način propisan člankom 21. stavkom 1. i 2. ovoga Zakona,

4. ne formira ili ne obnavlja obvezne i operativne rezerve (članak 22.),
 5. cijenu energije koja se obračunava primjenom tarifnih sustava ne obračunava primjenom tarifnih sustava (članak 26. stavak 1.),
 6. u cijeni energije ne obračunava i ne naplaćuje tarifne stavove i naknade iz članka 25. stavka 2. i 3. ovoga Zakona,
 7. energetske djelatnosti obavlja protivno općim uvjetima opskrbe (članak 29.),
 8. ne obračunava i ne naplaćuje naknade iz članka 29.a ovoga Zakona,
 9. ne provodi tehničke propise, zahtjeve i uvjete iz članka 31. ovoga Zakona,
 10. ne postupi prema rješenju inspektora iz članka 32.a ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba energetskog subjekta novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna.
- (3) Uz kaznu za prekršaj može se energetskom subjektu koji je počinio više prekršaja ili u roku godine dana ponavlja prekršaje iz stavka 1. ovoga članka izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja energetske djelatnosti do godine dana, a odgovornoj osobi energetskog subjekta izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja istih poslova do godinu dana.

Članak 35.a

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička ili pravna osoba koja obavlja energetske djelatnosti bez dozvole za obavljanje energetske djelatnosti (članak 16. stavak 1.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna.
- (3) Uz kaznu za prekršaj može se pravnoj ili fizičkoj osobi koja je počinila dva ili više puta prekršaj ili u roku godine dana ponovila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja energetske djelatnosti do godine dana, a odgovornoj osobi pravne osobe izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja istih poslova do godine dana.

Članak 36.

- (1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:
1. onemogućiti energetskom subjektu pristup na svoju nekretninu radi pregleda ili popravka objekata, uređaja, mreže ili sustava energetskog subjekta, ili sječe drveća i drugog raslinja (članak 30. Stavak 2),
 2. onemogućiti isključenje mjernog uređaja ili drugog uređaja energetskog sustava (članak 30. stavak 3.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba pravne osobe

novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 kuna.

- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.000,00 kuna.

Članak 36. a

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:
- dobavljač kućanskih uređaja koji distributoru kućanskih uređaja ne osigura oznaku energetske učinkovitosti ili ne osigura tehničku dokumentaciju u razumnom roku (članak 13. stavak 2.),
 - distributor kućanskih uređaja koji ne istakne oznaku energetske učinkovitosti ili ne omogući kupcu kućanskih uređaja prije kupnje kućanskih uređaja upoznavanje s podacima s oznake energetske učinkovitosti (članak 13. stavak 3.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba dobavljača kućanskih uređaja, odnosno distributora kućanskih uređaja novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 3.000,00 kuna.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Posebnim zakonom uredit će se djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom.

Članak 38.

Energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti za koje je prema odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energiji («Narodne novine», br. 177/04) potrebna dozvola, moraju dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti pribaviti u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energiji («Narodne novine», br. 177/04).

Članak 39.

- (1) Agencija je dužna za energetske djelatnosti za koje se primjenjuje tarifni sustav predložiti donošenje tarifnih sustava iz članka 19. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energiji («Narodne novine», br. 177/04) u roku od dvije godine od

dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energiji («Narodne novine», br. 177/04).

(2) Do donošenja tarifnih sustava iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se tarifni sustavi koji su na snazi na dan stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energiji («Narodne novine», br. 177/04).

Članak 40.

(1) Vlada Republike Hrvatske, Agencija i ministar će donijeti propise za čije donošenje su ovlašteni Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o energiji («Narodne novine», br. 177/04) u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

(2) Do dana stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka primjenjivat će se podzakonski propisi kojima su uređena odnosna pitanja, ako nisu u suprotnosti s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energiji («Narodne novine», br. 177/04).

Dokument za internu upotrebu nastao temeljem dokumenata Zakon o energiji NN 68/01, Zakon o izmjenama i dopunama zakona o energiji NN 177/04, NN 76/07 te 152/08.

ZAKON O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje obavljanje sljedećih energetske djelatnosti: proizvodnja električne energije, prijenos električne energije, distribucija električne energije, opskrba električnom energijom i organiziranje tržišta električnom energijom.

Članak 2.

- (1) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena Zakonom o energiji.
- (2) U ovom se Zakonu koriste i izrazi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:
 1. distribucija električne energije – razvod električne energije visokonaponskom, srednjonaponskom i niskonaponskom distribucijskom mrežom radi njene isporuke kupcima, ali ne uključuje opskrbu,
 2. horizontalno integrirano poduzeće – poduzeće ili grupa koja obavlja barem jednu djelatnost proizvodnje radi prodaje, prijenosa, distribucije, opskrbe ili neke druge djelatnosti koja nije povezana s električnom energijom,
 3. mali kupac – svaka fizička ili pravna osoba koja kupuje električnu energiju za vlastite potrebe s manje od 50 radnika i ukupnim prihodom koji nije veći od 70 milijuna kuna,
 4. operator distribucijskog sustava – energetski subjekt koji obavlja djelatnost distribucije električne energije,
 5. operator prijenosnog sustava – energetski subjekt koji obavlja djelatnost prijenosa električne energije,
 6. operator tržišta električne energije – energetski subjekt koji obavlja djelatnost organiziranja tržišta električne energije,
 7. opskrbljivač – energetski subjekt koji obavlja energetske djelatnosti opskrbe električnom energijom,
 8. poduzetnik – svaka fizička ili pravna osoba koja kupuje električnu energiju za potrebe proizvodnje robe i/ili pružanja usluga i ne koristi je u vlastitom kućanstvu,
 9. postupak odobrenja – postupak kojim se dodatne potrebe za snagom i zamjenom proizvodnih objekata pokrivaju na osobiti način, a na temelju odobrenja nadležnog tijela,
 10. prijenos električne energije – transport električne energije međusobno povezanom mrežom vrlo visokog i visokog napona radi njene isporuke krajnjim kupcima ili energetskom subjektu za distribuciju, ali ne uključuje opskrbu,

11. srednji kupac – svaka fizička ili pravna osoba koja kupuje električnu energiju za vlastite potrebe, kupac s više od 50 i manje od 250 radnika i s ukupnim prihodom većim od 70 milijuna kuna,
12. trgovac električne energije – energetska subjekt koji kupuje i prodaje električnu energiju, isključujući prodaju električne energije kupcu
13. vertikalno integrirano poduzeće – poduzeće ili grupa koja obavlja barem jednu djelatnost prijenosa ili distribucije i barem jednu djelatnost proizvodnje ili opskrbe električne energije.
14. visokoučinkovita kogeneracija – kogeneracija koja se temelji na potrošnji korisne topline i uštedi primarne energije.

Članak 3.

- (1) Energetske djelatnosti, u smislu ovoga Zakona, obavljaju se kao tržišne djelatnosti i kao regulirane djelatnosti.
- (2) Pod tržišnim djelatnostima razumijevaju se:
 - proizvodnja električne energije za povlaštene kupce,
 - opskrba električnom energijom za povlaštene kupce,
 - trgovina električnom energijom.
- (3) Energetske djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka obavljaju se prema pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi gdje se slobodno dogovaraju količine i cijene isporučene električne energije sklapanjem kratkoročnih i dugoročnih ugovora ili izravno na organiziranom tržištu.
- (4) Pod reguliranim energetska djelatnostima razumijevaju se:
 - proizvodnja električne energije za tarifne kupce,
 - prijenos električne energije,
 - distribucija električne energije,
 - organiziranje tržišta električnom energijom,
 - opskrba električnom energijom za tarifne kupce.
- (5) Regulirane energetske djelatnosti obavljaju se kao javne usluge.

II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI

Članak 4.

Građevine koje će se koristiti za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije, mogu graditi pravne ili fizičke osobe, pod uvjetima propisanim Zakonom o gradnji, Zakonom o energiji, posebnim tehničkim i sigurnosnim uvjetima i posebnim propisima koji se odnose na zaštitu okoliša.

Članak 5.

Građevine za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije koriste se sukladno odredbama Zakona o energiji, Zakona o zaštiti na radu, Zakona o zaštiti okoliša, Zakona o gradnji i drugim propisima.

Članak 6.

Operator prijenosnog sustava, operator distribucijskog sustava i operator tržišta električne energije dužni su osigurati tajnost povjerljivih poslovnih podataka koje saznaju od drugih energetske subjekata i kupaca, osim ako prema posebnom zakonu nisu ovlašteni ili dužni podatke javno objaviti ili ih priopćiti nadležnim državnim tijelima.

A. Proizvodnja električne energije**Članak 7.**

- (1) Energetski subjekt koji obavlja djelatnost proizvodnje električne energije ima pravo:
 - u svojim proizvodnim objektima koristiti izvore energije koji se smatraju najpovoljnijima, proizvedeći potrebnu energiju, uz udovoljavanje propisanim uvjetima,
 - ugovarati prodaju vlastite proizvedene električne energije pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i drugim propisima,
 - pristupa prijenosnoj i distribucijskoj mreži.
- (2) Energetski subjekt koji obavlja djelatnost proizvodnje električne energije obavezan je:
 - zadovoljavati tehničke i pogonske uvjete,
 - zadovoljavati uvjete iz dozvole za obavljanje energetske djelatnosti,
 - posjedovati mjerni uređaj koji omogućuje određivanje energije koju isporučuje u mrežu,
 - pridržavati se pravila djelovanja tržišta električne energije, mrežnih pravila i općih uvjeta,
 - zadovoljavati propisane uvjete zaštite okoliša.
- (3) Za prostore na kojima su građevine za proizvodnju električne energije, energetski subjekti vlasnici tih objekata plaćaju naknadu jedinicama lokalne samouprave na čijem području su objekti. Vlada Republike Hrvatske propisuje visinu naknade i način njene raspodjele.

Članak 8.

- (1) Energetski subjekt ili druga pravna ili fizička osoba koja u pojedinačnom proizvodnom objektu istodobno proizvodi električnu i toplinsku energiju na visokoučinkovit način, koristi otpad ili obnovljive izvore energije za proizvodnju električne energije na gospodarski primjeren način koji je usklađen sa zaštitom okoliša može steći status povlaštenog proizvođača električne energije.
- (2) Status povlaštenog proizvođača električne energije stječe se na temelju rješenja Agencije u skladu s uvjetima koje pravilnikom o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije propisuje ministar.
- (3) Prije stjecanja statusa povlaštenog proizvođača električne energije, energetski subjekt ili druga pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je od Agencije ishoditi prethodno rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije, u skladu s uvjetima propisanim pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Povlašteni proizvođači, osim hidroelektrana snage veće od 10 MW, mogu steći pravo na poticajnu cijenu primjenom tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije.
- (5) Naknadu za poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije od opskrbljivača tarifnih i povlaštenih kupaca prikuplja operator tržišta električne energije.
- (6) Razdioba sredstava prikupljenih od naknade iz stavka 4. ovoga članka uređuje se tarifnim sustavom za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije.
- (7) Operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava dužan je osigurati preuzimanje ukupno proizvedene električne energije od povlaštenih proizvođača prema propisanim uvjetima.

Članak 9.

- (1) Građevine za proizvodnju električne energije (u daljnjem tekstu: proizvodni objekti) mogu graditi pravne ili fizičke osobe pod uvjetom da proizvodni objekti koje namjeravaju graditi udovoljavaju kriterijima utvrđenim u postupku izdavanja energetskog odobrenja za izgradnju proizvodnih objekata propisanih ovim Zakonom.
- (2) Postupak izdavanja energetskog odobrenja za izgradnju proizvodnih objekata temelji se na načelima objektivnosti, razvidnosti i nepristranosti u cilju osiguranja:

- pouzdanosti i sigurnosti elektroenergetskog sustava,
 - zaštite javnog zdravstva i sigurnosti,
 - kriterija zaštite okoliša i osiguranja trajne kontrole utjecaja na okoliš,
 - korištenja zemljišta i lokacije,
 - korištenja javnog zemljišta,
 - energetske učinkovitosti,
 - vrsta primarne energije,
 - tehničke, ekonomske i financijske sposobnosti podnositelja zahtjeva.
- (3) Način provedbe načela i kriterije iz stavka 1. i 2. ovoga članka propisuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije.
- (4) Proizvodni objekti koji koriste obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju, pored načela i kriterija iz stavka 1. i 2. ovoga članka, trebaju udovoljavati i posebnim načelima i kriterijima koji se utvrđuju pravilnikom o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije.
- (5) Pravilnikom iz stavka 4. ovoga članka uređuje se i postupak izdavanja energetskog odobrenja za izgradnju proizvodnih objekata koji koriste obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju.
- (6) Energetsko odobrenje iz stavka 1. i 5. ovoga članka izdaje Ministarstvo.
- (7) Stranka kojoj nije odobrena izgradnja proizvodnih objekata iz stavka 1. i 5. ovoga članka može izjaviti žalbu Ministarstvu.
- (8) Odluka Ministarstva iz stavka 7. ovoga članka je konačna.

Članak 10.

- (1) Ako izgradnja proizvodnih objekata na temelju odobrenja iz članka 9. ovoga Zakona uz mjere upravljanja potrošnjom električne energije i mjere povećanja energetske učinkovitosti nije dovoljna, može se donijeti odluka o izgradnji objekta za proizvodnju električne energije putem javnog natječaja u interesu:
- sigurnosti opskrbe,
 - zaštite okoliša,
 - promicanja energetske učinkovitosti.
- Za izgradnju proizvodnih objekata snage do 50 MW odluku o raspisivanju natječaja i o izboru najpovoljnijeg ponuditelja donosi Agencija, a za izgradnju proizvodnih objekata snage 50 MW i veće, odluku o raspisivanju natječaja i o izboru najpovoljnijeg ponuditelja donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Agencije.
- (2) U natječaju iz stavka 1. ovoga članka mora biti navedeno:
- lokacija na kojoj će se graditi objekt,

-
- vrsta primarne energije,
 - način i uvjeti proizvodnje i preuzimanja električne energije,
 - uvjeti koji se odnose na prestanak rada objekta,
 - uvjeti koji se odnose na zaštitu okoliša i zaštitu zdravlja građana,
 - potrebna energetska učinkovitost,
 - mjere poticaja, odnosno subvencija za pojedine proizvodne objekte, s tim da se poticaji i subvencije neće odnositi na hidroelektrane snage veće od 10 MW,
 - kriteriji iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona,
 - uvjeti korištenja općih i javnih dobara.
- (3) Način raspisivanja natječaja, uvjete natječaja za izgradnju objekata prema stavku 1. ovoga članka, detaljan opis odredbi ugovora kao i postupaka koje moraju zadovoljiti svi sudionici natječaja te popis kriterija za odabir najpovoljnijeg ponuditelja određuje pravilnikom ministar. Postupak natječaja, uvjeti za sudjelovanje i mjerila za odabir moraju biti razvidni i nepristrani.
- (4) Agencija je odgovorna za organizaciju i provedbu postupka natječaja iz stavka 1. ovoga članka.
- (5) Javni natječaj za izgradnju proizvodnih objekata mora biti objavljen u »Narodnim novinama«. Rok za podnošenje ponuda mora biti najmanje šest, a najviše dvanaest mjeseci.

B. Prijenos električne energije i distribucija električne energije

Članak 11.

- (1) Operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava koji su u sastavu vertikalno integriranog poduzeća, prema statusnom obliku, organizaciji i odlučivanju neovisni su jedan od drugoga te od drugih djelatnosti koje se ne odnose na prijenos električne energije ili distribuciju električne energije, pri čemu se vlasništvo nad sredstvima prijenosne mreže ili distribucijske mreže ne mora odvojiti od vertikalno integriranog poduzeća.
- (2) Neovisnost operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava, osigurava se na način da:
- osoba odgovorna za rukovođenje operatorom prijenosnog sustava ili operatorom distribucijskog sustava ne smije sudjelovati u rukovođenju vertikalno integriranog poduzeća,
 - osoba odgovorna za rukovođenje operatorom prijenosnog sustava ili operatorom distribucijskog sustava djeluje neovisno od proizvodnje električne energije i opskrbe električnom energijom,

– operator odlučuje o sredstvima nužnim za pogon i održavanje, razvoj i izgradnju prijenosne ili distribucijske mreže, neovisno o vertikalno integriranom poduzeću.

- (3) Za praćenje stvarne neovisnosti operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava nadležna je Agencija.

Članak 12.

- (1) Vladajuće društvo u vertikalno integriranom poduzeću odobrava godišnje financijske planove operatoru prijenosnog sustava i operatoru distribucijskog sustava, kao ovisnim društvima, te postavlja granice njihove zaduženosti, ali mu nije dopušteno davanje uputa za njihovo svakodnevno poslovanje.
- (2) Prihvaćeni financijski planovi iz stavka 1. ovoga članka dostavljaju se Agenciji radi praćenja i analiziranja provedbe.

Članak 13.

- (1) Unutar vertikalno ili horizontalno integriranog poduzeća nije dopušteno međusobno subvencioniranje društava koja se bave reguliranim djelatnostima i onih društava koja se bave tržišnim djelatnostima, kao i subvencioniranje među djelatnostima unutar istog društva, radi omogućavanja tržišnog natjecanja i izbjegavanja diskriminacije korisnika mreže.
- (2) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava vode poslovne knjige svaki za svoju energetska djelatnost, a za ostale djelatnosti koje se obavljaju unutar tih društava, vode se objedinjene poslovne knjige.
- (3) U poslovnim knjigama mora se navesti prihod od vlasništva nad energetskim objektima i postrojenjima, kao i bilancu, odnosno račun dobiti i gubitka za svaku djelatnost.
- (4) Godišnje izvješće u smislu stavka 1. i 2. ovoga članka dostavlja se revizoru, a nakon pribavljenog mišljenja revizora ono se dostavlja Agenciji u roku od 30 dana.

Članak 14.

- (1) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava donose program kojim se utvrđuju uvjeti, pravila, ustroj i metodologija radi osiguranja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti s ciljem nadziranja uvjeta iz članka 11., 12. i 13. ovoga Zakona.
- (2) Programom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se posebne obveze radnika u ostvarivanju ciljeva programa.
- (3) Energetski subjekti iz stavka 1. ovoga članka dužni su podnijeti godišnje

izvješće o provedenom programu Agenciji i javno ga objaviti na internetskim stranicama.

(4) Agencija na temelju izvješća iz stavka 3. ovoga članka može, u slučaju potrebe, zahtijevati izmjenu programa

Članak 15.

(1) Dužnosti operatora prijenosnoga sustava su:

- osiguravanje dugoročne sposobnosti prijenosne mreže radi zadovoljenja razboritih zahtjeva za prijenosom električne energije,
- doprinos sigurnosti opskrbe odgovarajućim prijenosnim kapacitetima i pouzdanošću prijenosne mreže,
- upravljanje tokovima električne energije u prijenosnoj mreži uzimajući u obzir razmjene električne energije s drugim povezanim mrežama te osiguranje raspoloživosti svih potrebnih pomoćnih usluga,
- angažiranje proizvodnih objekata na svom području i za određivanje korištenja spojnih vodova s drugim mrežama na temelju kriterija koji moraju biti objektivni, javno objavljeni i nepristrano primjenjivani,
- osiguravanje energije za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži i energije za uravnoteženje te za pružanje usluga sustava sukladno razvidnim, nepristranim i tržišnim načelima,
- briga o gubicima u mreži i svakogodišnjoj analizi gubitaka,
- donošenje objektivnih, razvidnih i nepristranih pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava, uključujući i pravila za zaračunavanje naknada koje plaćaju korisnici mreže za elektroenergetsku neravnotežu,
- pružanje potrebnih informacija operatorima drugih povezanih sustava radi sigurnog i učinkovitog pogona, usklađenog razvoja i omogućavanja pogona međusobno povezanih sustava,
- osiguravanje nepristranosti prema korisnicima prijenosne mreže, osobito prema povezanim poduzećima unutar vertikalno integriranog poduzeća,
- pružanje informacija korisnicima mreže koje su im potrebne za učinkovit pristup i korištenje mreže,

(2) Operator prijenosnog sustava u svom godišnjem izvješću, koje podnosi Agenciji, dužan je izvijestiti o provedbi dužnosti iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Agencija na temelju izvješća iz stavka 2. ovoga članka može, u slučaju potrebe, zahtijevati provedbu određenih mjera radi osiguranja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti.

(4) Operator prijenosnog sustava donosi pravila o uravnoteženju elektroenergetskog

sustava uz prethodnu suglasnost operator tržišta električne energije električne energije i Agencije.

Članak 16.

(1) Operator prijenosnog sustava također je odgovoran za:

- pogon i održavanje, razvoj i izgradnju prijenosne mreže te dijela proizvodnje jalove električne energije,
- izvođenje priključka korisnika prijenosne mreže prema propisanim uvjetima u Zakonu o energiji,
- kontinuitet i pouzdanost sustava opskrbe električnom energijom te ispravnu koordinaciju sustava proizvodnje, prijenosa i distribucije,
- vođenje elektroenergetskog sustava,
- osiguravanje pristupa mreži prema reguliranim, razvidnim i nepristranim načelima,
- utvrđivanje i razgraničenje troškova nastalih prijenosom električne energije, uz suglasnost operatora distribucijskog sustava,
- preuzimanje ukupne proizvedene električne energije od povlaštenih proizvođača prigodom angažiranja proizvodnih objekata,
- davanje prednosti proizvođačima koji koriste domaće izvore sirovina za proizvodnju električne energije u iznosu koji ne prelazi 15% od ukupno korištenih sirovina u kalendarskoj godini za proizvodnju električne energije, prema energetske bilanci Republike Hrvatske,
- dostavljanje operatoru tržišta električne energije obračunskih podataka o preuzetoj električnoj energiji od povlaštenih proizvođača priključenih na prijenosnu mrežu, radi obračuna i jamstva podrijetla električne energije s obzirom na primarni izvor energije,
- održavanje parametara kvalitete električne energije,
- pružanje informacija o budućim potrebama za električnom energijom uz suglasnost operatora tržišta električne energije te ostalih informacija potrebnih tijelu nadležnom za regulaciju,
- pružanje obrazloženog prijedloga Ministarstvu ili Agenciji o potrebi izgradnje novih objekata za proizvodnju radi sigurnosti opskrbe,
- praćenje sigurnosti opskrbe električnom energijom uz obvezu objavljivanja izvješća najmanje jedanput u dvije godine,
- davanje potrebnih uputa za pravilan rad sustava za proizvodnju i prijenos u skladu s kriterijima pouzdanosti i sigurnosti prema mrežnim pravilima elektroenergetskog sustava,

- pridjeljivanje prijenosne moći interkonekcijskih vodova,
- dužnu pozornost zaštiti prirode i okoliša.

(2) Operator prijenosnog sustava donosi pravilnik o dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta uz prethodnu suglasnost Agencije.

Članak 17.

- (1) Operator prijenosnog sustava ne smije trgovati električnom energijom.
- (2) Pod trgovinom, u smislu stavka 1. ovoga članka, ne smatra se dobava električne energije za uravnoteženje, za pokriće gubitaka u mreži te za pružanje usluga sustava.
- (3) Operator prijenosnog sustava može angažirati proizvodne objekte namijenjene za povremenu uporabu samo u slučajevima:
- većih poremećaja ili ispada u sustavu,
 - prilikom kriznih stanja prema Zakonu o energiji.
- (4) Pod proizvodnim objektima namijenjenim za povremenu uporabu podrazumijevaju se objekti korisnika mreže predviđeni za povremenu ili stalnu proizvodnju električne energije za vlastite potrebe ili za potrebe tržišta.

Članak 18.

- (1) Dužnosti operatora distribucijskog sustava su:
- siguran, pouzdan i učinkovit pogon distribucijske mreže,
 - osiguravanje nepristranosti prema korisnicima distribucijske mreže i osobito prema povezanim poduzećima unutar vertikalno integriranog poduzeća,
 - davanje informacija korisnicima mreže koje su im potrebne za učinkovit pristup i korištenje mreže,
 - osiguravanje pristupa mreži prema reguliranim, razvidnim i nepristranim načelima,
 - osiguravanje energije za pokriće gubitaka u distribucijskoj mreži sukladno razvidnim, nepristranim i tržišnim načelima,
 - briga o gubicima u mreži i svakogodišnjoj analizi gubitaka.
- (2) Operator distribucijskog sustava u svom godišnjem izvješću, koje podnosi Agenciji, dužan je izvijestiti o provedbi dužnosti iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Agencija na temelju izvješća iz stavka 2. ovoga članka može, u slučaju potrebe, zahtijevati provedbu određenih mjera radi osiguranja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti.

Članak 19.

- (1) Operator distribucijskog sustava također je odgovoran za:
- pogon i održavanje, razvoj i izgradnju distribucijske mreže te dijela proizvodnje jalove

- električne energije,
- vođenje distribucijskog sustava,
 - pružanje usluga distribucijskog sustava,
 - izvođenje priključka korisnika distribucijske mreže prema propisanim uvjetima u Zakonu o energiji,
 - dostavljanje operatoru tržišta električne energije obračunskih podataka o preuzetoj električnoj energiji od povlaštenih proizvođača priključenih na prijenosnu mrežu, radi obračuna i jamstva podrijetla električne energije s obzirom na primarni izvor energije,
 - preuzimanje ukupno proizvedene električne energije od povlaštenih proizvođača prigodom angažiranja proizvodnih objekata,
 - održavanje parametara kvalitete električne energije,
 - osiguravanje usklađenog djelovanja distribucijske mreže s prijenosnom mrežom te priključenim mrežama i postrojenjima korisnika,
 - praćenje sigurnosti opskrbe električnom energijom uz obvezu objavljivanja izvješća najmanje jedanput u dvije godine,
 - pružanje informacija o budućim potrebama za električnom energijom operatoru prijenosnog sustava i operatoru tržišta električne energije,
 - dužnu pozornost zaštiti prirode i okoliša.

Članak 20.

- (1) Svaki prigovor nezadovoljne strane na rad operatora prijenosnog sustava ili na rad operatora distribucijskog sustava dostavlja se operatoru u pisanom obliku.
- (2) Operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava u slučaju neudovoljavanja prigovoru koji se odnosi osobito na odbijanje priključka na prijenosnu ili distribucijsku mrežu, uvjete priključenja na prijenosnu ili distribucijsku mrežu, određivanje naknade za priključenje i povećanje priključne snage na prijenosnu ili distribucijsku mrežu, određivanje naknade za korištenje prijenosne ili distribucijske mreže i određivanje cijene energije uravnoteženja, obvezan je ustupiti predmet na daljnje postupanje Agenciji.
- (3) Odluka Agencije je konačna.

Članak 21.

- (1) Operator prijenosnog sustava, uz prethodnu suglasnost Agencije, donosi plan razvoja i izgradnje prijenosne mreže za iduće tri godine.
- (2) Operator distribucijskog sustava, uz prethodnu suglasnost Agencije, donosi plan razvoja i izgradnje distribucijske mreže za iduće tri godine. Prilikom planiranja

razvoja potrebno je uzeti u obzir mjere energetske učinkovitosti, upravljanja potrošnjom i distribuiranu proizvodnju, što može odgoditi potrebu za pojačanjem distribucijske mreže.

- (3) Planovi iz stavka 1. i 2. ovoga članka donose se u skladu sa Strategijom energetskog razvitka i Programom provedbe Strategije energetskog razvitka.
- (4) Tarifne stavke za prijenos, odnosno distribuciju električne energije utvrđuju se uvažavajući planove razvoja i izgradnje iz stavka 1. i 2. ovoga članka kao i obveze koje proizlaze iz primjene članka 15. stavka 3. i članka 18. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 22.

- (1) Operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava dužan je korisnicima mreže omogućiti pristup mreži na nepristran način prema načelu reguliranog pristupa treće strane, sukladno općim uvjetima za opskrbu električnom energijom i mrežnim pravilima elektroenergetskog sustava.
- (2) Proizvođač i kupac dužni su od operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava pribaviti suglasnost za novi priključak na mrežu ili za povećanje priključne snage.
- (3) Podaci o mogućnostima korištenja prijenosne, odnosno distribucijske mreže su javni i aktualiziraju se jedanput godišnje te objavljuju na internetskim stranicama.

Članak 23.

- (1) Operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava može odbiti pristup mreži zbog ograničenih tehničkih ili pogonskih mogućnosti mreže. Proizvođačima električne energije i povlaštenim kupcima električne energije kojima je odbijen pristup mreži moraju se priopćiti razlozi odbijanja pristupa mreži potkrijepljeni pisanim dokazima.
- (2) Proizvođač električne energije, odnosno povlaštenu kupcu električne energije kojima je odbijen pristup mreži ili su nezadovoljni uvjetima za pristup mogu podnijeti žalbu Agenciji.
- (3) Rješenje Agencije je konačno.

Članak 24.

Kada proizvođač električne energije koji ima dozvolu za obavljanje djelatnosti opskrbe električnom energijom i povlaštenu kupcu namjeravaju sklopiti ugovor o isporuci, odnosno o opskrbi električnom energijom, a ne mogu dobiti pristup mreži, mogu izgraditi izravan vod uz suglasnost Agencije.

Članak 25.

- (1) Pogon i način vođenja prijenosne mreže i distribucijske mreže uređuje se mrežnim pravilima elektroenergetskog sustava.
- (2) Mrežnim pravilima se posebno propisuju:
 - tehnički i drugi uvjeti za priključak korisnika na mrežu,
 - tehnički i drugi uvjeti za siguran pogon elektroenergetskog sustava radi pouzdane opskrbe kvalitetnom električnom energijom,
 - postupci pri pogonu elektroenergetskog sustava u kriznim stanjima,
 - tehnički i drugi uvjeti za međusobno povezivanje i djelovanje mreža.
- (3) Mrežna pravila donosi ministar na prijedlog operatora prijenosnog sustava u suradnji s operatorom distribucijskog sustava, a nakon pribavljenog mišljenja Agencije.

C. Opskrba električnom energijom**Članak 26.**

- (1) Opskrba električnom energijom je energetska djelatnost neovisna od djelatnosti prijenosa i distribucije električne energije, a odnosi se na kupnju električne energije i prodaju električne energije kupcima. Postupak prodaje električne energije obuhvaća obradu obračunskih elemenata, obračun potrošnje električne energije, ispostavu računa i naplatu obračunate električne energije za svako mjerno mjesto, prema ugovorenim odnosima za povlaštene kupce ili reguliranim odnosima za tarifne kupce.
- (2) Opskrbljivač povlaštenih kupaca je svaki energetski subjekt koji pruža usluge opskrbe povlaštenim kupcima nakon što pribavi dozvolu za obavljanje djelatnosti opskrbe električnom energijom.
- (3) Opskrbljivač tarifnih kupaca je energetski subjekt koji ima dozvolu za obavljanje djelatnosti opskrbe električnom energijom i obvezu javne usluge opskrbe tarifnih kupaca električnom energijom na regulirani način i po reguliranoj cijeni.
- (4) Vlada Republike Hrvatske uredbom propisuje minimalni udjel električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije, koji je obavezan preuzeti svaki energetski subjekt za opskrbu električnom energijom, vodeći pri tomu računa o potencijalima pojedinoga obnovljivog izvora energije, kogeneracije i o zaštiti okoliša.
- (5) Opskrbljivač električne energije je obavezan da u računu ili u prilogu računa te u promocijskim materijalima koji su dostupni kupcu navede barem jedanput godišnje:

-
- udjel pojedinog izvora energije u izvorima koje je koristio za zadovoljavanje potreba kupaca
 - upućivanje na postojeće izvore informacija, primjerice internetske stranice, gdje su javnosti dostupne informacije o utjecaju na okoliš, u smislu ispuštanja ugljik-dioksida i radioaktivnog otpada kao posljedice proizvodnje električne energije iz svih goriva za cjelokupnu proizvodnju koje je koristio u prošloj godini.
- (6) Podaci iz stavka 5. ovoga članka moraju odgovarati podacima iz ostvarene energetske bilance Republike Hrvatske za prethodnu godinu.
- (7) Energetski subjekt koji obavlja poslove operatora distribucijskog sustava dužan je pored obavljanja poslova operatora distribucijskog sustava obavljati i poslove opskrbljivača tarifnih kupaca.

Članak 27.

- (1) Opskrbljivač tarifnih kupaca je dužan osigurati svim kućanstvima, na njihov zahtjev, opskrbu električnom energijom određene kvalitete kao javnu uslugu prema reguliranim uvjetima.
- (2) Mali i srednji kupci mogu se udruživati radi zajedničkog nastupa prema opskrbljivaču, u cilju osiguravanja mjera zaštite kupaca, razvidnosti i poboljšanja ugovornih uvjeta, općih informacija i mehanizama u rješavanju sporova.

Članak 28.

- (1) Opskrbljivač tarifnih kupaca sklapa ugovor o opskrbi ili ugovor o opskrbi i korištenju prijenosne i/ili distribucijske mreže s tarifnim kupcima električne energije.
- (2) Povlašteni kupac i opskrbljivač, kojeg on slobodno izabere, sklapaju ugovor o opskrbi električnom energijom i slobodno ugovaraju količinu i cijenu električne energije.
- (3) Korištenje mreže kupci ugovaraju s operatorom prijenosnog sustava ili operatorom distribucijskog sustava.
- (4) Kupci su dužni platiti cijenu za korištenje prijenosne i/ili distribucijske mreže i naknade propisane zakonom.
- (5) Energetski subjekti iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka dužni su na zahtjev operatora tržišta električne energije dostaviti podatke iz ugovora o opskrbi, osim komercijalnih podataka, i podatke iz ugovora o korištenju mreže.

D. Organiziranje tržišta električne energije

Članak 29.

- (1) Operator tržišta električne energije odgovoran je za organiziranje tržišta električne energije sukladno pravilima djelovanja tržišta električne energije.

(2) Operator tržišta električne energije obavlja svoju zadaću uz poštovanje načela razvidnosti, objektivnosti i neovisnosti, pod nadzorom Agencije.

Članak 30.

- (1) Operator tržišta električne energije također je odgovoran za:
- evidentiranje ugovornih obveza između subjekata na tržištu električne energije,
 - obračun energije uravnoteženja prema ugovorenim količinama po podacima koje o tome dostavlja operator prijenosnog sustava,
 - izradu tržišnog plana i usklađivanje s dodijeljenim prekograničnim kapacitetima,
 - vođenje evidencije povlaštenih kupaca na tržištu do potpunog otvaranja tržišta električne energije,
 - vođenje evidencije subjekata na tržištu električne energije,
 - sklapanje ugovora sa svim opskrbljivačima radi osiguranja minimalnog udjela električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora električne energije i kogeneracije,
 - prikupljanje naknade za poticanje obnovljivih izvora energije i kogeneracije od opskrbljivača tarifnih i povlaštenih kupaca,
 - sklapanje ugovora s povlaštenim proizvođačima koji imaju pravo na poticajnu cijenu,
 - obračun, prikupljanje i razdiobu sredstava prikupljenih od naknade za poticanje obnovljivih izvora energije i kogeneracije na proizvođače električne energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije na temelju sklopljenih ugovora,
 - analizu djelovanja tržišta i predlaganje mjera za njegovo unapređenje.
- (2) Operator tržišta električne energije električnom energijom donosi Pravila djelovanja tržišta električnom energijom uz prethodno mišljenje operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava i suglasnost Agencije.

III. POVLAŠTENI KUPAC

Članak 31.

- (1) Povlašteni kupac može slobodno izabrati opskrbljivača električne energije.
- (2) Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona svi kupci s godišnjom potrošnjom većom od 20 GWh i svi kupci koji su priključeni izravno na prienosnu mrežu stječu status povlaštenog kupca, a dinamika daljnjeg otvaranja tržišta električne energije bit će:
- 1. srpnja 2006. za kupce s potrošnjom većom od 9 GWh,

-
- 1. srpnja 2007. za kupce kategorije poduzetnici,
 - 1. srpnja 2008. za sve kupce.
- (3) Godišnja potrošnja na temelju koje se stječe status povlaštenog kupca odnosi se na sva mjerna mjesta.
- (4) Povlaštenu kupcu ne može izgubiti svoj status dok zadržava potrošnju na temelju koje je stekao status povlaštenog kupca.

Članak 32.

- 1) Nakon stjecanja statusa, povlaštenu kupcu treba u roku od šest mjeseci izabrati svog opskrbljivača, a u tom razdoblju ima pravo na opskrbu električnom energijom od opskrbljivača tarifnih kupaca.
- (2) Povlaštenu kupcu iz kategorije kućanstvo koji ne želi koristiti pravo povlaštenog kupca ili ne uspije pronaći opskrbljivača, ima pravo na opskrbu električnom energijom od opskrbljivača tarifnih kupaca.
- (3) Povlaštenu kupcu čiji opskrbljivač prestane s radom mora u roku od 30 dana pronaći novog opskrbljivača, a u tom razdoblju ima pravo na opskrbu električnom energijom od opskrbljivača tarifnih kupaca.
- (4) Povlaštenu kupcu koji ostane bez opskrbljivača ili mu opskrbljivač prestane s radom, a u roku iz stavka 1. i 3. ovoga članka nije pronašao novog opskrbljivača, plaća opskrbu električnom energijom po cijeni električne energije uravnoteženja za obračun električne energije povlaštenim kupcima koji nisu pronašli svog opskrbljivača.

IV. TARIFNI KUPAC

Članak 33.

- (1) Tarifnog kupca opskrbljuje električnom energijom opskrbljivač tarifnih kupaca po cijenama iz tarifnog sustava za proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštenu kupce, bez visine tarifnih stavki ili po cijenama električne energije iz javnog nadmetanja i tarifnog sustava za opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki.
- (2) Radi posebnoga gospodarskog i društvenog interesa, Vlada Republike Hrvatske može privremeno utvrditi niže cijene u dijelu cijene električne energije koji se odnosi na proizvodnju električne energije za pojedinu kategoriju tarifnih kupaca.

V. NAČELO UZAJAMNOSTI

Članak 34.

U slučaju kada je otvorenost tržišta električne energije u Republici Hrvatskoj manja od otvorenosti tržišta električne energije u drugim državama, operator prijenosnog sustava može, uzimajući u obzir situaciju na tržištu električne energije i opći interes, odobriti pristup mreži subjektu na tržištu električne energije u Republici Hrvatskoj da opskrbi kupca u državi s većom otvorenošću tržišta električne energije na zahtjev te države, samo uz prethodnu suglasnost Agencije.

VI. PREKOGRANIČNI PRIJENOS

Članak 35.

U skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku, operator prijenosnog sustava mora obaviti prekogranični prijenos električne energije kroz prijenosnu mrežu pod uvjetima i na način određen tim ugovorima i tehničkim mogućnostima interkonekcijskih vodova, kao i prijenosne mreže u cjelini.

VII. NADZOR

Članak 36.

- (1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega provodi Ministarstvo.
- (2) Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi Državni inspektorat i nadležni inspektori prema posebnim propisima.

Članak 37.

Ako inspektori Državnog inspektorata ili drugi nadležni inspektori prema posebnim propisima pri obavljanju inspeksijskog nadzora utvrde da energetska subjekt ne obavlja energetska djelatnost, a kupac električne energije ne koristi električnu energiju u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, osim ovlaštenja sukladno općim propisima, imaju ovlaštenje rješanjem:

- narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka, uz određivanje roka za njihovo otklanjanje,
- zabraniti gradnju proizvodnog objekta ako nije pribavljeno energetska odobrenje za gradnju proizvodnog objekta,
- narediti obustavu daljnje gradnje ili korištenja energetska objekta, odnosno obustavu

opskrbe energijom ili korištenje energije ako se oprema za energetske objekte ne proizvodi, a ti objekti ne grade, ne koriste ili ne održavaju sukladno odobrenoj ili potvrđenoj dokumentaciji prema posebnim tehničkim ili drugim propisima, i ako zbog toga postoji neposredna opasnost za stabilnost i sigurnost energetskih objekata, zdravlje ili život ljudi ili sigurnost prometa ili susjednih građevina.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 38.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj energetski subjekt koji:
- ne postupi po zahtjevu Agencije (članak 15. stavak 3. i članak 18. stavak 3.),
 - ne održava prijenosnu mrežu (članak 16. stavak 1. podstavak 1.),
 - ne izvodi priključak korisnika mreže sukladno odredbi članka 16. stavka 1. podstavka 2. i članka 19. stavka 1. podstavka 4. ovoga Zakona,
 - postupi prema povlaštenim proizvođačima prigodom angažiranja proizvodnih objekata protivno članku 16. stavku 1. podstavku 7. i članku 19. stavku 1. podstavku 6. ovoga Zakona,
 - ne dostavi ili dostavi netočne podatke operatoru tržišta električne energije o električnoj energiji preuzetoj u mrežu od povlaštenog proizvođača (članak 16. stavak 1. podstavak 9. i članak 19. stavak 1. podstavak 5.),
 - ne održava parametre kvalitete električne energije (članak 16. stavak 1. podstavak 10. i članak 19. stavak 1. podstavak 7.),
 - angažira proizvodne objekte protivno odredbi članka 17. stavka 3. ovoga Zakona,
 - ne održava distribucijsku mrežu (članak 19. stavak 1. podstavak 1.),
 - ne osigurava usklađeno djelovanje distribucijske mreže s prijenosnom mrežom te priključenim mrežama i postrojenjima korisnika (članak 19. stavak 1. podstavak 8.),
 - ne ustupi predmet na daljnje postupanje Agenciji (članak 20. stavak 2.),
 - ne izrađuje planove razvoja i izgradnje (članak 21. stavak 1. i 2.),
 - planove razvoja i izgradnje ne izrađuje u skladu sa Strategijom energetskog razvitka i Programom provedbe Strategije (članak 21. stavak 3.),
 - odbije pristup mreži (članak 22. stavak 1.),
 - pristupi izgradnji izravnog voda bez suglasnosti Agencije (članak 24.),
 - ne primjenjuje odredbe Mrežnih pravila elektroenergetskog sustava (članak 25.),

- pruža usluge opskrbe povlaštenim kupcima bez dozvole Agencije (članak 26. stavak 2.),
 - ne preuzme minimalni udjel električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (članak 26. stavak 4.),
 - ne dostavi podatke operatoru tržišta električne energije na njegov zahtjev (članak 28. stavak 5.),
 - objavi pravila djelovanja tržišta električne energije bez suglasnosti Agencije (članak 30. stavak 2.),
 - ne postupa prema Pravilima djelovanja tržišta električne energije iz članka 30. stavak 2. ovoga Zakona,
 - ne postupa prema rješenju inspektora (članak 37.).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka odgovorna osoba energetskeg subjekta.
- (3) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se energetskeg subjektu koji je počinio dva ili više prekršaja ili u roku od godine dana dva ili više puta ponovi prekršaje iz stavka 1. ovoga članka izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja energetske djelatnosti u trajanju do godinu dana, a odgovornoj osobi u energetskeg subjektu može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja istih poslova u trajanju do godinu dana.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 39.

- (1) Ovisna društva i Hrvatska elektroprivreda d.d. kao vladajuće društvo, unutar vertikalno integriranog poduzeća (HEP Grupa), nastavljaju obavljati regulirane djelatnosti kao javne usluge za električnu energiju u Republici Hrvatskoj, od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Hrvatska elektroprivreda d.d. dužna je uskladiti organizaciju vertikalno integriranog poduzeća iz stavka 1. ovoga članka s odredbama Zakona o energiji i odredbama ovoga Zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, s time da operator distribucijskog sustava nastavlja s obavljanjem djelatnosti distribucije električne energije i opskrbe električnom energijom do 1. srpnja 2007.
- (3) Operator distribucijskog sustava, do roka iz stavka 2. ovoga članka, dužan je voditi odvojene poslovne knjige za djelatnost opskrbe povlaštenih kupaca i opskrbe tarifnih kupaca, kao i opskrbe kupaca električnom energijom koji ostanu bez opskrbljivača ili im opskrbljivač prestane s radom.

Članak 40.

- (1) Hrvatska elektroprivreda d.d. osnovat će posebno ovisno društvo za obavljanje regulirane djelatnosti kao javne usluge prijenosa električne energije (operator prijenosnog sustava), u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Početkom rada toga društva prestaju s radom i brišu se iz registra energetske subjekt za prijenos električne energije i energetske subjekt za vođenje elektroenergetskog sustava i organiziranje tržišta električnom energijom.
- (2) Hrvatska elektroprivreda d.d. će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, osnovati trgovačko društvo koje će obavljati reguliranu djelatnost organiziranja tržišta električne energije (operator tržišta električne energije) kao javnu uslugu.
- (3) Dionice, odnosno poslovni udjeli operatora tržišta električne energije iz stavka 2. ovoga članka danom njegova osnivanja postaju vlasništvo Republike Hrvatske.
- (4) Operator tržišta električne energije iz stavka 2. ovoga članka dužan je u roku od šest mjeseci od njegova osnivanja donijeti pravila djelovanja tržišta sukladno ovom Zakonu.
- (5) Do donošenja pravila iz stavka 4. ovoga članka važe Pravila djelovanja tržišta električne energije (»Narodne novine«, br. 193/03.).

Članak 41.

Ovisna društva i Hrvatska elektroprivreda d.d. kao vladajuće društvo, unutar vertikalno integriranog poduzeća (HEP Grupa), koja su nositelji obveze javne usluge opskrbe tarifnih kupaca električnom energijom, imaju obvezu javne usluge opskrbe kupaca koji ostanu bez opskrbljivača ili kojima opskrbljivač prestane s radom ili koji ne žele koristiti pravo povlaštenog kupca.

Članak 42.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 68/01.).

Članak 43.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 310-02/04-01/02

Zagreb, 3. prosinca 2004.

Članak 44.

- (1) Mali kupac dužan je do 30. lipnja 2009. izabrati svog opskrbljivača i s istim sklopiti ugovor o opskrbi, a u tom razdoblju ima pravo na opskrbu električnom energijom od opskrbljivača tarifnih kupaca.
- (2) Mali kupac koji u roku iz stavka 1. ovoga članka nije pronašao novog opskrbljivača plaća opskrbu električnom energijom po cijeni električne energije uravnoteženja za obračun električne energije povlaštenim kupcima koji nisu pronašli svog opskrbljivača.

Članak 45.

- (1) Opskrbljivač tarifnih kupaca dužan je do 1. siječnja 2011. opskrbljivati električnom energijom povlaštenog kupca iz članka 32. stavka 2. i 3. ovoga Zakona po cijenama iz tarifnog sustava za proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki i tarifnog sustava za opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki.
- (2) Nakon isteka razdoblja iz stavka 1. ovoga članka opskrbljivač tarifnih kupaca opskrbljuje električnom energijom povlaštenog kupca iz članka 32. stavka 2. i 3. ovoga Zakona po cijenama električne energije iz javnog nadmetanja, koje Agencija raspisuje svakih pet godina i kojim odabire najpovoljniji energetska subjekt koji osigurava električnu energiju opskrbljivaču tarifnih kupaca za opskrbu električnom energijom povlaštenih kupaca, i tarifnog sustava za opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki.
- (3) Opskrbljivač tarifnih kupaca opskrbljuje električnom energijom povlaštenog kupca iz članka 32. stavka 2. i 3. ovoga Zakona po cijenama iz tarifnog sustava za proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki i tarifnog sustava za opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki do početka primjene ugovora o javnoj nabavi električne energije između opskrbljivača tarifnih kupaca i energetska subjekta koji je kao najpovoljniji odabran u postupku javne nabave.

Dokument za internu upotrebu nastao temeljem dokumenta Zakon o tržištu električne energije NN 177/04, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije NN 76/07 te 152/08.

HEP OPSKRBA
ČLAN HEP GRUPE

www.hep.hr/opskrba